

**12. gyakorlat**  
**Struktúratömbök, fájlkezelés**  
**Mátrix műveletek**

**Struktúra tömb, dinamikus memóriefoglalás**

1. Hozzunk létre egy 10 elemű könyvtárat. Definiáljuk a megadott függvényeket. Egy struktúratömbbe gyűjtjük ki a megadott időszakban megjelent műveket, majd irassuk ki azokat.

```
typedef struct book {
    char cim[50];
    char szerzo[50];
    int ev;
    float ar;
} Book;
typedef struct {
    Book* gyujtemeny;
    int darab;
} Selection;

void beolvas(Book * konyvtar, int meret);
void kiir(Book * konyvtar, int meret);
Selection kivalogat(Book * konyvtar, int meret, int tol, int ig);

int main() {
    int tol = 1995, ig = 2000;
    const int meret = 10;
    Book konyvtar[meret];
    beolvas(konyvtar, meret);
    kiir(konyvtar, meret);
    Selection s = kivalogat(konyvtar, tol, ig);
    kiir(s.gyujtemeny, s.darab);
    free(s.gyujtemeny);
    return 0;
}

Selection kivalogat(Book * konyvtar, int meret, int tol, int ig) {
    Selection s;
    int i, j, db = 0;
    for (i=0; i<meret; i++) {
        if (konyvtar[i].ev >= tol && konyvtar[i].ev <= ig)
            db++;
    }
    Book* valogatas = (Book *)malloc(db*sizeof(Book));
    if (valogatas == NULL) {
        printf("\nNincs eleg memoria!\n"); exit(-1);
    }
    j=0;
    for (i=0; i<meret; i++) {
        if (konyvtar[i].ev >= tol && konyvtar[i].ev <= ig)
            valogatas[j++] = konyvtar[i];
    }
}
```

```

    s.darab = db;
    s.gyujtemeny = valogatás;
    return s;
}

```

## Fájlkezelés

2. Az előző feladatot oldjuk meg úgy, hogy a beolvasott adatokat tároljuk fájlban (a szöveges és a bináris fájlkezelést is próbáljuk ki). Listázzuk a fájl tartalmát, majd innen visszaolvasva történjen meg a kiválogatás. A kiválogatás alapjául szolgáló időszakot ellenőrzötten olvassuk be.

```

#define FILENAME_T "konyvtar.txt"
#define FILENAME_B "konyvtar.bin"

int main() {
    filebaolvas(FILENAME_T, 't');
    filebolkiir(FILENAME_T, 't');

    int tol, ig;
    intervallumbeolvas(&tol, &ig);
    Selection s = kivalogat(FILENAME_T, 't', tol, ig);
    structkiir(s.gyujtemeny, s.darab);
    free(s.gyujtemeny);
    return 0;
}

void filebaolvas(char* filename, char filetype) {
    int i, db;
    FILE *fp;
    Book konyv;

    //Fájl megnyitás
    if (filetype=='t') fp=fopen(filename,"at");
    else fp=fopen(filename,"ab");
    if (!fp) { printf("Error: cannot open file."); return; }
    printf("Hány adatot szeretne felvinni? ");
    intbeolvas(&db);

    for (i = 0; i < db; i++) {
        printf( "\nA könyv címe: "); scanf( "%s", konyv.cim );
        printf( "A könyv szerzője: "); scanf( "%s", konyv.szerzo );
        printf( "A könyv megjelenési éve: "); scanf( "%d", &konyv.ev );
        printf( "A könyv ára: "); scanf( "%f", &konyv.ar );

        if (filetype=='t') {
            /* A struktúra adattagjait egy sorban tároljuk */
            /* A sor végi újsor karaktert is el kell tárolni */
            fprintf(fp, "%s %s %d %.2f\n", konyv.cim, konyv.szerzo, konyv.ev, konyv.ar);
        }
        else fwrite(&konyv, sizeof(Book), 1, fp);
    }
    fflush(fp);
}

```

```

        fclose(fp);
        return;
    }
    void filebolkiir(char* filename, char filetype) {
        int i, db=0;
        FILE *fp;
        Book konyv;
        char ch;

        if (filetype=='t') {                //szövegfájl
            fp=fopen(filename,"rt");
            if (!fp) { printf("Error: cannot open file."); return; }

            while((ch = fgetc(fp)) != EOF) { if(ch == '\n') db++; }
            if (db==0) { printf("\nFile is empty ...\n"); return ; }

            rewind(fp);    /* Fájl elejére pozicionálás */
            for (i=0; i<db; i++) {
                fscanf(fp, "%s %s %d %f", konyv.cim, konyv.szerzo, &konyv.ev, &konyv.ar);
                printf("\nCím: %s, Szerző: %s, Kiadási év: %d, Ár: %.2f",
                    konyv.cim, konyv.szerzo, konyv.ev, konyv.ar);
            }
        } else {                            //bináris fájl
            fp=fopen(filename,"rb");
            if (!fp) { printf("Error: cannot open file."); return; }
            fseek(fp, 0L, SEEK_END);
            db = ftell(fp)/sizeof(Book);
            if (db == 0) { printf("\nFile is empty.\n"); return; }

            for (i=0; i<db; i++) {
                fseek(fp,sizeof(Book)*i,SEEK_SET);
                fread(&konyv,sizeof(Book),1,fp);
                printf("\nCím: %s, Szerző: %s, Kiadási év: %d, Ár: %.2f",
                    konyv.cim, konyv.szerzo, konyv.ev, konyv.ar);
            }
        }
        fclose(fp);
        return ;
    }
}

```

## Mátrix műveletek

3. Töltsünk fel két mátrixot véletlenszámokkal és jelenítsük meg. Adjuk össze a két mátrixot.

```

void matrix_feltolt(int* mx, int sor, int oszlop);
void matrix_kiir(int* mx, int sor, int oszlop);
int * matrix_osszead(int* mx1, int* mx2, int sor, int oszlop);

```

```

int main(){
    int matrix1[3][2];
    int matrix2[3][2];
    int* eredmeny;

```

```

srand(time(0));
matrix_feltolt((int*)matrix1,3,2);
matrix_feltolt((int*)matrix2,3,2);
matrix_kiir((int*)matrix1,3,2);
matrix_kiir((int*)matrix2,3,2);
eredmeny=matrix_osszead((int*)matrix1,(int*)matrix2,3,2);
matrix_kiir((int*)eredmeny,3,2);

free((int*)eredmeny);
return 0;
}

void matrix_feltolt(int* mx, int sor, int oszlop) {
    int i, j;
    for(i=0; i< sor; i++) {
        for(j=0; j< oszlop; j++)
            mx[i*oszlop+j] = (rand()%100)/10+1; /*1...10*/
    }
}

void matrix_kiir(int* mx, int sor, int oszlop) {
    int i, j;
    for(i=0; i< sor; i++) {
        for(j=0; j< oszlop; j++)
            printf("%3d ", mx[i*oszlop+j]);
        printf("\n");
    }
    printf("\n");
}

int* matrix_osszead(int* mx1, int* mx2, int sor, int oszlop) {
    int i, j;
    int* e;
    /*lefoglaljuk az eredménymátrixnak megfelelő méretű területet*/
    e=(int*)calloc(sor*oszlop, sizeof(int));
    if(e==NULL){
        printf("Nincs elég memória!");
        return NULL;
    }
    for(i=0; i< sor; i++)
        for(j=0; j< oszlop; j++)
            e[i*oszlop+j]= mx1[i*oszlop+j] + mx2[i*oszlop+j];
    return e;
}

```

## Házi feladatok

1. A beolvasott könyv adatok eltárolása fájlban, majd a fájl kilistázása. A fájlból visszaolvasva az adatokat végezzük el az alábbi feladatokat, amelyeket külön függvényként implementálunk.
  - 1) Számoljuk meg hány könyv található a könyvtárban.
  - 2) Összesítsük a könyvtárban található könyvek árát.

- 3) Keressük meg a legrégebbi / legújabb könyvet.  
4) Döntsük el h. egy adott című könyv szerepel-e a könyvtárban.

2. Hozzon létre egy autó adatait tárolni képes struktúrát.

- a) Hozzon létre egy 10 autó adatait tároló dinamikusan lefoglalt tömböt. Definiálja a struktúrán elvégezhető alábbi műveleteket: beolvasás, kiírás, 15%-os árleszállítás, a legdrágább/legolcsóbb autó megkeresése, autók átlagárának kiszámítása, megadott ár-értékhatárok közé eső autók megszámlálása (pl.: 2 000 000 Ft és 3 000 000 Ft).  
b) Tárolja el fájlban a beolvasott adatokat. Listázza a fájl tartalmát, és az előző műveleteket a fájlból visszaolvasás után valósítsa meg.  
c) Módosítsa az autó struktúra típust: az árat összeg és devizanem formájában akarjuk megadni (beágyazott struktúra) (pl.: 20 000 Euro, 2 000 000 Ft). Ennek megfelelően módosítsa a programban definiált funkciókat.

3. Az Akasztófa játék programját írja át úgy, hogy a kitalálandó szavak fájlban legyenek eltárolva és innen válasszon egyet a program véletlenszerűen. Ezután tegye a játékot végtelen működésűvé, ami akkor áll le, ha a felhasználó már nem akar tovább játszani. Tárolja el fájlban a játékmenet eredményeit (hány kérdésből találta ki a felhasználó a megoldást). Az eredményekhez egy fájl használjon, amihez minden kör végén hozzáírja az új eredményt.

4. A 12. előadás anyaga alapján készítsen mátrix műveleteket végző programot.

- Két mátrix összeadása.
- Két mátrix szorzása.
- Mátrix transzponálása (sorok és oszlopok felcserélése).
- Mátrix determinánsának kiszámítása.

5. Aknakereső játék. Egy 10x10-es játékmezőn helyezünk el véletlenszerűen 20 darab, nem szomszédos aknát. A felhasználó 10szer tippelhet. Minden tipp után mondjuk meg, hogy talált-e. Számoljuk, hány aknát talált meg összesen.

6. Készítse el a kő-papír-olló játék programját. Használjon enum típusú változót a válaszlehetőségek tárolásához. A felhasználó játszik a géppel. A program akkor álljon le, amikor a felhasználó már nem akar tovább játszani. Minden kör végén írja ki, hogy ki nyert. A játék legvégén pedig legyen statisztika: ki hányszor nyert.

Segítség:

***enum tipp {KO, PAPIR, OLLO}; //KO=0, PAPIR=1, OLLO=2***

*do {*

*printf("Mit választasz?"); // felhasználó választát beolvasni, eltárolni 'valasz' változóban  
get = rand()%3; //0-2 közötti véletlenszám*

*// eldönteni ki nyert, tárolni*

*// eredményt kiírni*

*printf("Akarsz még játszani? ");*

*scanf(" %c", &tovabb);*

*} while (tovabb=='i' || tovább=='I');*

*// statisztika*